

NAR 6.B (3.4.2020), NAR 6.A (6.4.2020)

Pozdravljeni učenke in učenci!

Zakorakali smo v 3. teden učenja na daljavo. Upam, da ste se navadili na drugačen način učenja, predvsem pa da ste vi in vaši najbližji zdravi.

Prejšno uro smo se spoznali z **nespolnimi načini razmnoževanja rastlin**. Upam, da ste uspešno rešili naloge in da ni bilo večjih težav pri razumevanju. V primeru težav ali nejasnosti mi pišite na email: martina.tanko@guest.arnes.si

Pošiljam vam rešitve nalog iz prejšnjega tedna (za obe učni temi)

Učna tema: **TRANSPORT SNOVI PO RASTLINI**

1. Opiši transport vode v rastlini.

Vodo iz tal vsrkajo koreninski laski. Voda potuje po celicah koreninskih laskov do cevastih žil. Po žilah voda iz korenin potuje v steblo in liste. V listih voda izhlapeva skozi listne reže.

2. Kaj bi se zgodilo z rastlino, če bi imela svoje listne reže ves čas odprte?

Rastlina bi morala s pomočjo korenin načrpati zelo veliko vode. Če bi vode primanjkovalo, bi se rastlina postopoma izsušila.

3. Kje nastaja hrana v rastlini in kje se lahko skladišči?

Hrana nastaja v rastlinskih celicah, ki vršijo proces fotosinteze. To se dogaja v listih in lahko tudi v stebelu. Nastale hranilne snovi (sladkorje) rastlina transportira po žilah v rastlinske celice, ki ne opravljajo fotosinteze, ampak skladiščijo zaloge hrane. Take celice so v založnih tkivih. Na primer v gomoljih, odebeljenih koreninah in semenih

Učna tema: **RAZMNOŽEVANJE RASTLIN**

1. Zakaj je pomembno, da se rastline razmnožujejo?

S potomci si zagotovijo nadaljevanje vrste.

2. Katere načine nespolnega razmnoževanja rastlin poznaš? Opiši jih.

Listni in stebelni potaknjenci, gomolji, čebulice, korenike, cepljenje, pritlike ...

3. V čem je razlika med spolnim in nespolnim razmnoževanjem?

Pri nespolnem razmnoževanju nastane potomec, ki nosi značilnosti enega starševskega organizma. Torej dovolj je en starševski osebek, v kratkem času nastane veliko število osebkov. Osebkovi imajo enake lastnosti kot starši.

Pri spolnem razmnoževanju pa nastane potomec, ki nosi značilnosti dveh starševskih organizmov. Nov organizem nastane z združitvijo moške in ženske spolne celice.

4.Primeri nespolnega razmnoževanja:

jagodnjak – živice (pritlike),
brstična lilija - zalistni zarodni brstiči.
česen – glavica (česnov strok),
krompir – gomolj,
vijolica – potaknjenci,
sadno drevje-cepiči.

Danes bomo bolj podrobno spoznali CVET, ki je ključen za SPOLNO RAZMNOŽEVANJE.

Navodilo za delo:

1.) Za ponovitev značilnosti nespolnega razmnoževanja poglej:

a) Filmček NESPOLNO RAZMNOŽEVANJE na irokusu:

<https://www.irokusplus.si/vsebine/irp-nar6/#55> (za dostop, ki je trenutno brezplačen se moraš registrirati s svojim ali emailom starša).

2.) Za uvodno motivacijo v novo snov si poglej filmček SPOLNO RAZMNOŽEVANJE na irokusu:

<https://www.irokusplus.si/vsebine/irp-nar6/#54>

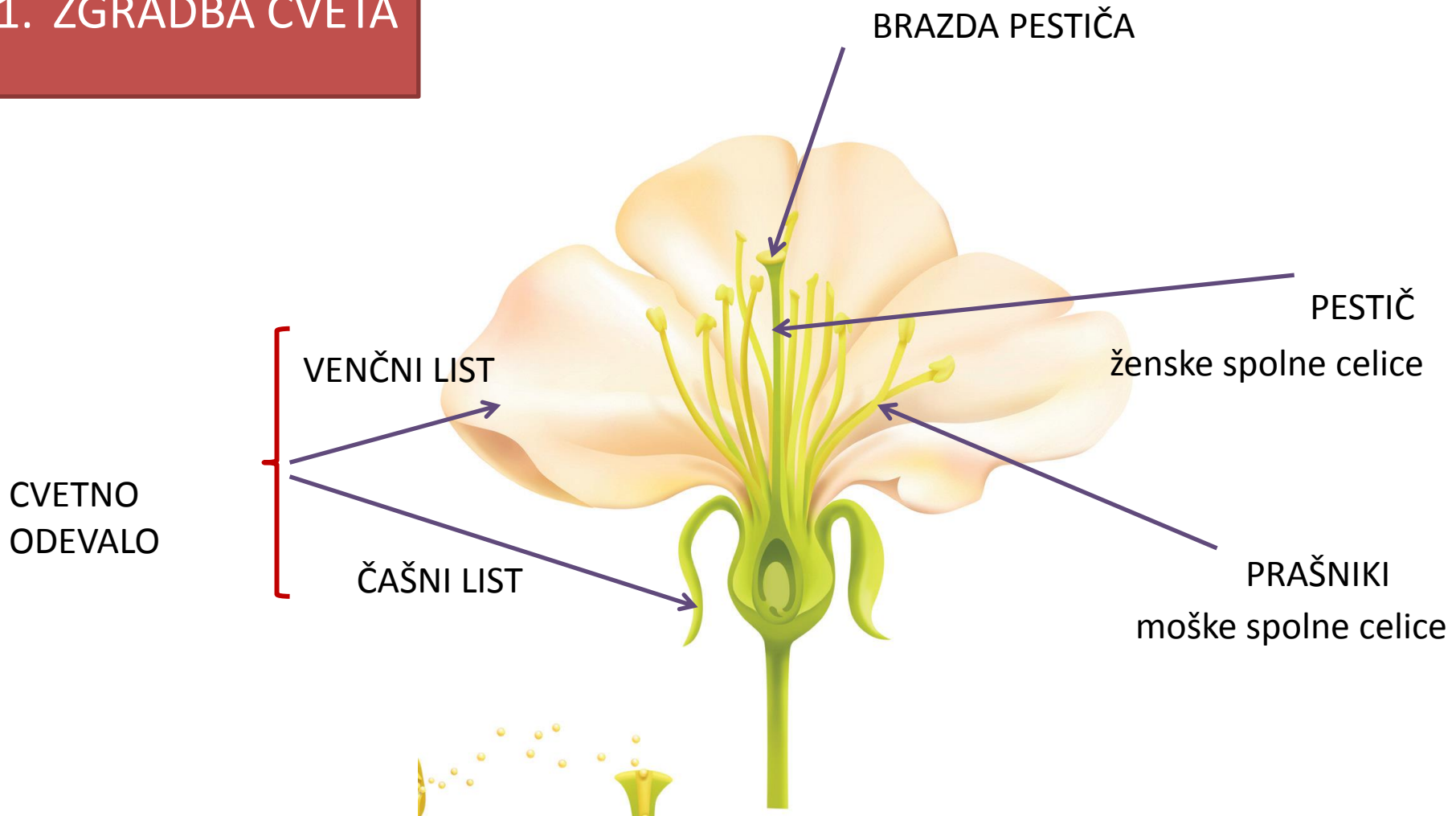
Nato si prebereš besedilo v učbeniku, str. 74 – 75, pozorno si oglej tudi slike in si poglej animacijo zgradbe cveta v iučbeniku :

<https://www.irokusplus.si/vsebine/irp-nar6/#56>

3.) V zvezek prepíšeš prosojnice priloženega GRADIVA– SPOLNO RAZMNOŽEVANJE in poiščeš odgovore na vprašanja. Preriši slike cveta, prašnikov in pestiča, ostalih slik ni potrebno prerisovati.

OD CVETA DO SEMENA- SPOLNO RAZMNOŽEVANJE

1. ZGRADBA CVETA

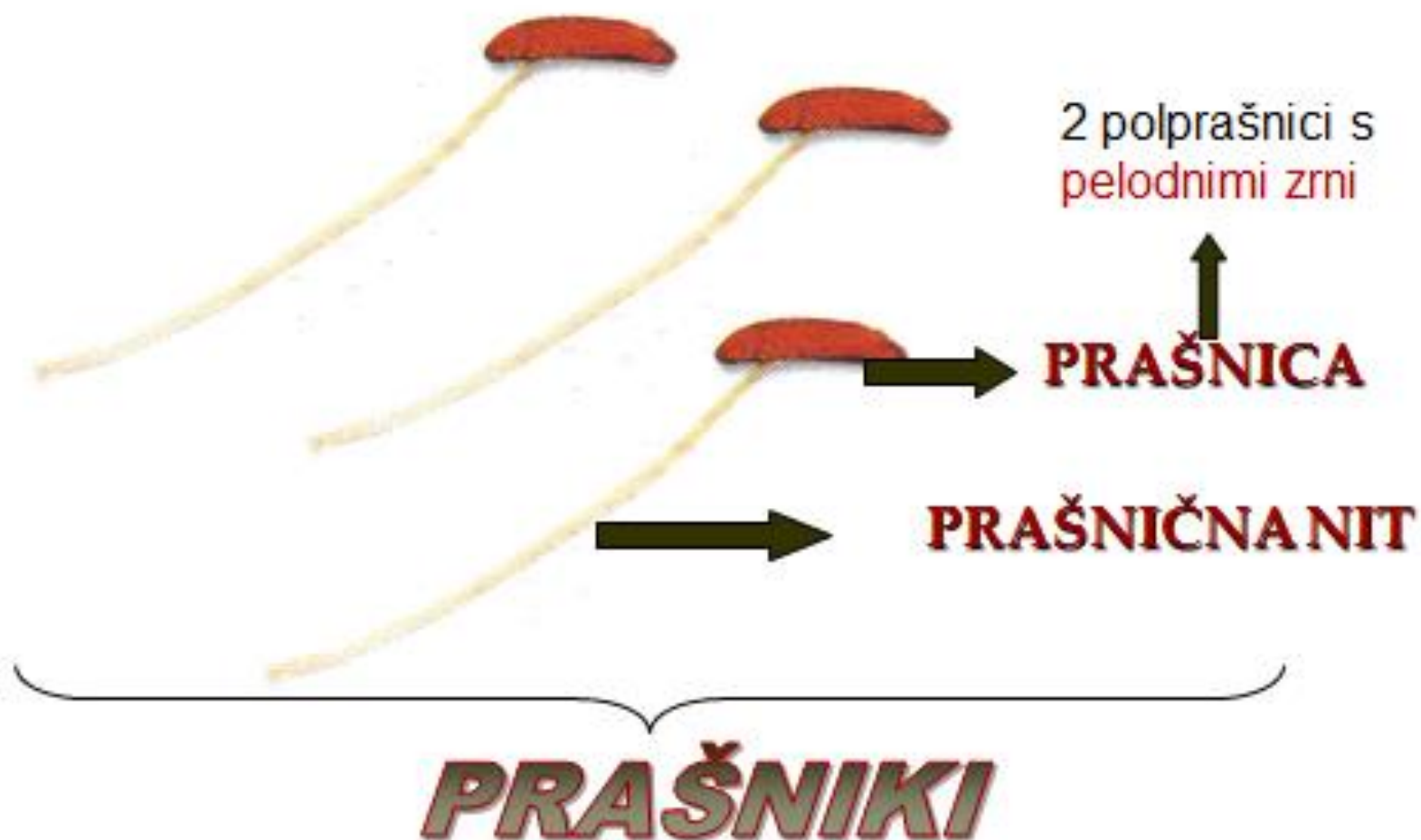

Cvet je razmnoževalni organ rastline s prašniki in pestiči.

a) ŽENSKI DEL CVETA

b) MOŠKIDELICVETA

2. OPRAŠEVANJE

Prenos pelodnega zrna iz prašnikov enega cveta na brazdo pestiča drugega cveta je OPRAŠITEV.

VETROCVETKE- opraševanje s pomočjo vetra (leska)

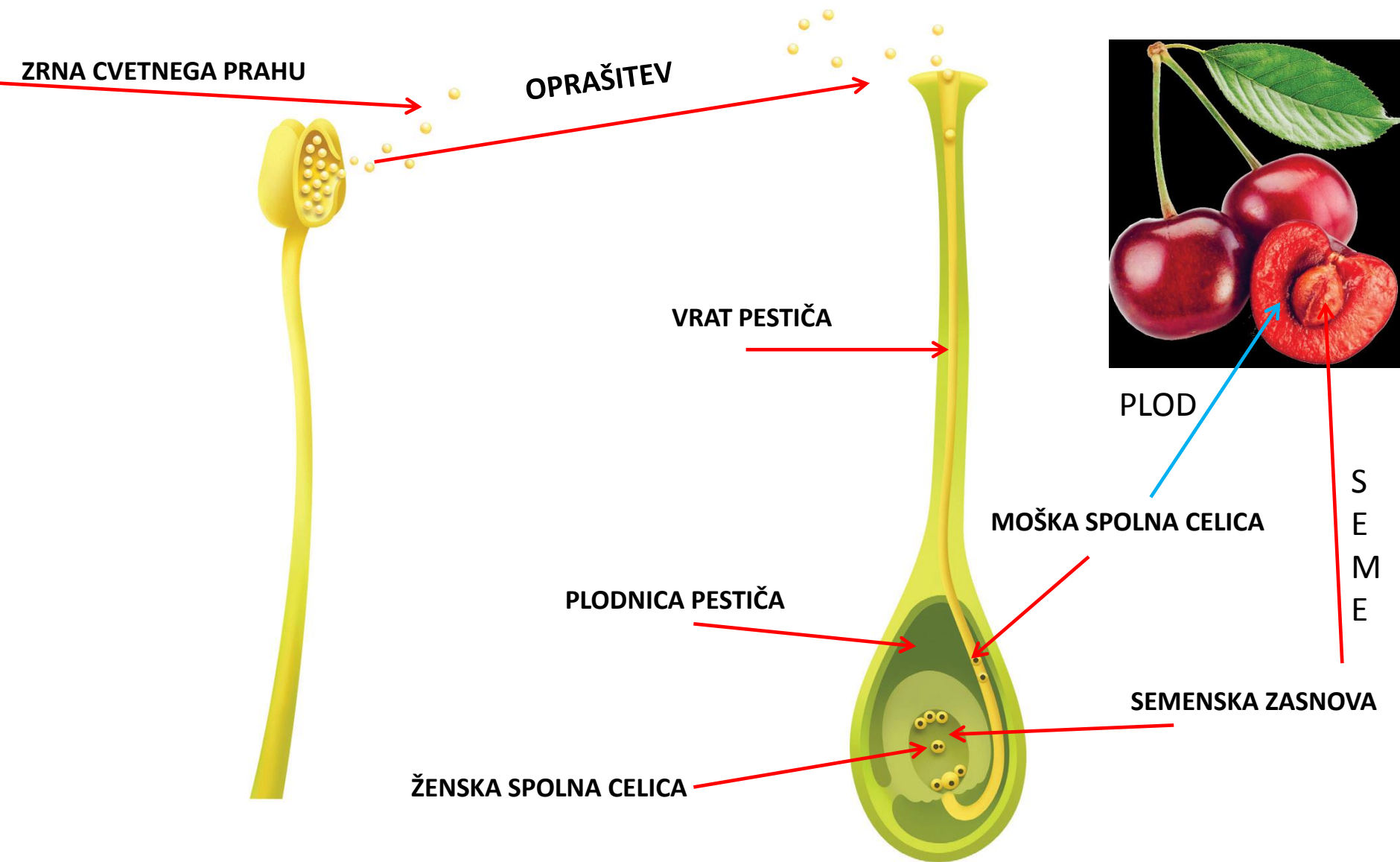
ŽUŽKOCVETKE- opraševanje s pomočjo žuželk(tulipan)

Žuželka: Rastline, ki jih oprašujejo živali, imenujemo žužkocvetke. Živobarvni cvetovi privabljajo čebele, čmrlje, metulje in druge žuželke. Med nabiranjem medičine se pelodna zrna prilepijo na telo žuželke, ta pa ga nehote ter nevede prenese na brazdo pestiča drugega cveta

Veter: Rastline, ki jih oprašuje veter, imenujemo vetrocvetke. Cvetovi nimajo barvitih venčnih listov in medičine, ki bi privabljali žuželke. Cvetovi vetrocvetk imajo navadno zelo veliko peloda, ki ga raznaša veter.

3. OPLODITEV

Oprašitvi sledi oploditev. Oploditev je združitev moške in ženske spolne celice v semenski zasnovi in razvije se seme. Iz plodnice se razvije plod.

Po oploditvi se iz oplojenega jajčeca razvije **KALČEK** (nova mlada rastlina).

Ta nosi kombinacijo lastnosti svojih starševskih rastlin, ki sta prispevali moško in žensko spolno celico. Iz semenske zasnove nastane **SEME**.
Iz plodnice pa se razvije **PLOD**.

ENODOMNA RASTLINA

**PESTIČNI
CVETOVI**

**PRAŠNIČNI
CVETOVI**

LESKA

Kaj pomeni dvopolni cvet?

DVODOMNA RASTLINA

**PRAŠNIČNI
CVETOVI**

**PESTIČNI
CVETOVI**

VRBA

Kaj pomeni enopolni cvet?

DOMAČA NALOGA:

Odgovori na vprašanja in reši naloge v Zvezku za aktivno učenje str. 11,12,13 in še:

1. Kateri cvetovi so ENOSPOLNI in kateri DVOSPOLNI?
2. Katere rastline so ENODOMNE in katere DVODOMNE?

Odgovore dobiš naslednjič!